

Mladinsko raziskovanje »Obalno- kraške regije«

Povzetki predstavljenih
raziskovalnih nalog
osnovnošolcev in srednješolcev v
šolskem letu 2010/11

Koper, JUNIJ 2011

Kazalo

Uvodnik.....	4
1. Osnovne šole	5
1. 1. Področje: matematika in logika	5
1. 2. Področje: ekologija z varstvom okolja	5
1. 3. Področje: astronomija in fizika.....	6
1. 4. Področje: kemija in kemijska tehnologija	6
1. 5. Področje: slovenski jezik in književnost	7
1. 6. Področje: psihologija in pedagogika	7
1. 7. Področje: interdisciplinarna področja	8
1. 8. Področje: geografija in geologija	9
2. Srednje šole	10
2. 1. Področje: interdisciplinarna področja	10
2. 2. Področje: ekonomija in turizem	11
2. 3. Področje: sociologija	12
2. 4. Področje: psihologija in pedagogika	14
2. 5. Področje: slovenski jezik in književnost	16
2. 6. Področje: ekologija z varstvom okolja	17
2. 7. Področje: zgodovina in umetnostna zgodovina	18

Uvodnik

Tudi v šolskem letu 2010/2011, šesto leto zapored, UP Fakulteta za management Koper (UP FM) koordinira projekt *Mladinsko raziskovanje v Obalno–kraški regiji*. Decembra 2010 so vse osnovne in srednje šole v Obalno–kraški regiji prejele dopise s pozivom, naj z raziskovalnimi nalogami sodelujejo pri projektu.

Do marca 2011 je na UP FM prispelo 23 raziskovalnih nalog, 8 osnovnošolskih in 15 srednješolskih. Sodelovalo je 17 mentorjev ter 54 učencev in dijakov, ki so na zaključni prireditvi v predavalnicah UP FM predstavili svoje raziskovalne naloge, raziskovalne dosežke. Na zaključni prireditvi je udeležence nagovoril tudi prodekan UP FM doc. dr. Bojan Nastav, ki je bil zadovoljen, da so se učenci in dijaki ponovno lotili raziskovalnega dela v zelo velikem številu.

Na regijskem tekmovanju so še posebej izstopale raziskovalne naloge iz OŠ dr. Aleša Beblerja – Primoža iz Hrvatinov avtoric Vesne Sandič, Karin Korelc in Nine Kocjančič, iz OŠ Koper avtoric Kristine Andrejašič in Sare Hoblaj, iz OŠ Antona Šibelja – Stjenka iz Komna avtoric Ane Meziniec, Katarine Švigelj in Tine Tragin in iz Šolskega centra Srečka Kosovela iz Sežane avtorjev Alje Brezec, Tevža Kapelja in Tjaše Pangerc, saj so mladi raziskovalci, ki so sodelovali pri teh nalogah, prejeli posebna priznanja za odlično raziskovalno nalogo. Na Državno srečanje mladih raziskovalcev Slovenije v šolskem letu 2010/11, ki je bilo v Murski Soboti, pa se je v prvi krog uvrstilo 14 raziskovalnih nalog iz Obalno-kraške regije (po sedem osnovnošolskih in srednješolskih), šest od teh tudi v drugi krog. Ena izmed njih je prejela zlato priznanje.

Kakovost nalog je še vedno v porastu, zato smo veseli, da je to trend, ki se še vedno nadaljuje in upamo, da se še nekaj časa ne bo ustavil. Želimo pa si, da bi se mladi v prihodnje v še večjem številu odločali za raziskovanje in raziskovalno delo. Vsem, ki so že mladi raziskovalci in raziskujejo na najrazličnejših področjih, želimo veliko sreče pri nadaljnjem raziskovalnem delu. Čestitamo prav vsem za dobro opravljeno delo.

mag. Igor Stubelj
koordinatorski projekt

1. Osnovne šole

1. 1. Področje: matematika in logika

Osnovna šola: OŠ Antona Šibelja-Stjenka, Komen

Naslov: Lastnosti številskih mrež

Avtorice: Ana Mezinec, Katarina Švigelj in Tina Tragin

Mentorica: Lucija Filipčič Križaj

Povzetek:

V raziskovalni nalogi smo pobližje spoznale številske mreže in poskusile ugotoviti njihove lastnosti. Raziskovale smo razliko vsot števil v dveh sosednjih vrsticah, v dveh sosednjih stolpcih in v obeh diagonalah. Poleg tega smo raziskovale tudi razliko produktov diagonalnih števil v različno velikih kvadratih in pravokotnikih. Pri vseh teh lastnostih smo sklepale iz mrež določenih velikosti na mreže poljubnih velikosti. Ugotovile smo, da lahko za vse lastnosti, ki smo jih raziskovale, določimo pravila, ki smo jih tudi zapisale v obliki formul.

1. 2. Področje: ekologija z varstvom okolja

Osnovna šola: OŠ dr. Aleš Bebler – Primož, Hrvatini

Naslov: Življenje moje plastične steklenice

Avtorice: Vesna Sandič, Karin Korelc in Nina Kocjančič

Mentorica: Aleksandra Pobega

Povzetek:

V naši raziskovalni nalogi smo predstavile plastične mase in plastenke. Osredotočile smo se predvsem na plastične izdelke in njihovo recikliranje. Postavljene hipoteze so bile temelji našega raziskovanja, ki smo ga začele s teoretičnim delom. Zapisale smo splošne informacije o plastičnih masah in plastenkah, ter o njihovem recikliranju. Podatke smo pridobivale iz knjig in na različnih spletnih straneh. Založene s teoretičnimi podatki smo želele ugotoviti, kako je to v praksi v našem kraju. Zato smo opravile intervju z gospo Mojco Pečar iz Komunale Koper. Pomagala nam je pri potrditvah oziroma zavrnitvah naših hipotez. V okviru našega intervjuja smo izvedele, da plastične izdelke na Komunali Koper ne reciklirajo, ampak jih oddajo podjetju Surovina papir, ki jih odpeljejo v Ljubljano in naprej v nadaljnjo reciklažo. Pridobljene podatke smo podrobneje predstavile v ugotovitvah.

Raziskovanje nam je bila zelo všeč, saj smo se ob tem veliko naučile in bi vnaprej želele ljudi poučiti o odpadkih, ki so velik problem sodobne družbe.

1. 3. Področje: astronomija in fizika

Osnovna šola: OŠ Koper

Naslov: Zemlja, Luna in Sonce: Ugotavljanje velikosti in razdalj

Avtorici: Kristina Andrejašič in Sara Hobljaj

Mentor: Tomaž Parovel

Povzetek:

Raziskovalna naloga predstavi metode starih Grkov za določevanje velikosti Zemlje, Lune in Sonca, ter njihove medsebojne oddaljenosti. Prikazane metode, so predvsem od Aristarha iz Samosa. Poleg tega se skuša ugotoviti, če so bile te metode ustrezne in predvsem, koliko so bile natančne. Namen raziskovalne naloge je bil tudi, da se po zgledu starih Grkov določi ta razmerja in pride do boljših oz. vsaj podobnih rezultatov. Raziskovalna naloga v zaključku vsebuje primerjavo med današnjimi znanimi vrednostmi, današnjimi izmerjenimi vrednostmi po zgledu grških mislecev in med vrednostmi, ki so jih predpostavili.

1. 4. Področje: kemija in kemijska tehnologija

Osnovna šola: OŠ Vojke Šmuc, Izola

Naslov: Čistila: kemična in ekološka

Avtor: Demian Mavrič

Mentorica: Orjana Barič

Povzetek:

V raziskovalni nalogi sem s čiščenjem vsakdanjih površin preveril ali so boljše cenejša ali dražja čistila, kemična in biološka in ugotovil, da so tako kemična kot ekološka čistila enako učinkovita, seveda ne vsa, vendar se lahko ekološka čistila kosajo z kemičnimi in jih na nekaterih področjih tudi premagajo.

S čistili se srečujemo vsak dan in jih vidimo na vsakem koraku. Detergenti oziroma čistila (beseda izvira iz latinščine in pomeni čistilen) vodi povečajo čistilni učinek in imajo sposobnost odstranjevanja vidne in nevidne umazanije, ki se sprime s površino (npr. tekstila, posode...).

Mila so najstarejši detergenti, ki jih človek uporablja in izdeluje. Izdelana so iz maščob (olja ali živalskih maščob), posebnih kemikalij, kot so soli in lugi, barvil in dišav.

1. 5. Področje: slovenski jezik in književnost

Osnovna šola: OŠ Koper

Naslov: Facebook – Pišemo, torej smo

Avtorji: Andreja Leški, Vita Kocet in Gregor Gulič

Mentorica: Bojana Resanovič

Povzetek:

Mladi danes pogosto slišimo očitke od staršev, učiteljev, da preživimo preveč časa pred računalnikom, da se mladi ne znamo več družiti in da na spletu ne skrbimo za jezik, ki ga uporabljamo. Ker nismo bili prepričani, da vse zgoraj naštetu drži, smo se odločili preveriti, kako pomemben je za mlade Facebook (koliko časa dnevno namenijo obiskovanju spletne strani, kaj tam počnejo, koliko časa bi lahko bili brez spletne strani) in ali mladi na Facebook-u uporabljajo knjižni jezik. Prav poseben del naše raziskovalne naloge pa je namenjen raziskovanju jezika, ki ga mladi uporabljamo na spletu.

Ugotovili smo, da je mladim spletna stran Facebook izredno pomembna, saj vsaj enkrat dnevno obišejo to spletno stran. Prav tako pa smo ugotovili, da učenci veliko časa preživijo na tej spletni strani in da jo v največji meri uporabljajo za pogovor s prijatelji, hkrati pa ugotavljajo, da to ni najboljši način druženja s prijatelji, spletna stran pa se jim tudi ne zdi koristna.

Jezik, ki ga mladi uporabljajo na spletni strani Facebook, ni knjižni. Zelo zanimivo pa se nam zdi, da je 20 % učencev, ki knjižnega jezika ne uporabljajo, ker ga nihče ne uporablja.

Ugotovili smo tudi, da mladi večinoma ne razumejo pomenov krajšav, znakov ..., ki jih uporabljajo pri komunikaciji, ali pa si jih različno razlagajo.

1. 6. Področje: psihologija in pedagogika

Osnovna šola: OŠ Vojke Šmuc, Izola

Naslov: Pomoč pri roki imaš, če EFT poznaš

Avtor: Dominik Novak

Mentorica: Orjana Barič

Povzetek:

V raziskovalni nalogi sem predstavil še dokaj mlado tehniko, s katero si lahko preprosto in hitro pomagamo sami, kadar smo jezni, žalostni, prestrašeni, kadar nas kaj boli ...

Prepričan sem, da je nova tehnika, imenovana *Emotional Freedom Techniques* (EFT- ali tehnika čustvenega osvobajanja, ki jo bomo v nadaljevanju zapisoval kot EFT), razmerje med radovednostjo in zavračanjem, in bo zaradi svoje nedvomne

uspešnosti sčasoma prepričala tudi največje dvomljivce, kakor je prepričala tudi mene.

Med izvajanjem metode s konicami prstov tapkamo končne točke energijskih meridianov telesa medtem, ko smo uglašeni s svojo težavo - in s tem dosežemo čustveno razbremenitev, ki zelo pogosto posledično prinese tudi telesno zdravje.

Temelji na predpostavki, da so energijski tokovi v telesu blokirani, če so v nas nakopičena čustva, to pa pripelje do poslabšanja duševnega in telesnega zdravja. Tehnika EFT odstrani energijske blokade in omogoči pretok energije, s čimer dosežemo čustveno razbremenitev. Tehnika je preprosta, nauči se jo lahko vsak.

Ker je EFT zelo obširna metoda, sem se v svoji raziskavi osredotočil na to, kako si mi mladostniki lahko pomagamo sami, kajti vsak od nas ima že v teh najstniških letih tisoč in en problem, s katerim se večkrat ne znamo soočiti.

Že v samem začetku svoje raziskave sem bil prepričan, da le redko kdo pozna to metodo EFT, da si ne vemo pomagat ob težavah, temveč raje vse prekrivamo.

1. 7. Področje: interdisciplinarna področja

Osnovna šola: OŠ Antona Šibelja-Stjenka, Komen

Naslov: »**Ali vreme drži, kakor pregovor, luna veli?!**«

Avtorji: Klemen Bandelj, Katijana Renner in Tea Štrekelj

Mentorica: Metka Pajk

Povzetek:

Bistvo našega projekta je v tem, da smo se odločili preveriti, ali vremenski pregovori ter Herschlov vremenski ključ držijo. Glede na različne "opredelitve" zime (meteorološka in koledarska), smo sklenili, da bomo le te preverili v času od 1. 12. 2010 (začetek meteorološke zime) do 21. 3. 2011 (konec koledarske zime).

Zbrali smo pregovore, ki se nanašajo na zimo in izmed njih izbrali tiste pregovore, katere smo lahko preverili s pomočjo meritev. Prav tako smo v tem času spremljali vreme in luno ter preverili, ali Herschlov vremenski ključ drži. Izhajali smo iz hipoteze, da manj kot polovica pregovorov drži ter da Herschlov vremenski ključ ne drži.

Na podlagi naših raziskovanj smo ugotovili, da pregovori, ki smo jih preverjali, ne držijo. Do enake ugotovitve smo prišli, ko smo opazovali luno in se ravnali po Herschlovem ključu.

1. 8. Področje: geografija in geologija

Osnovna šola: OŠ Lucija

Naslov: Potok Fazan

Avtorji: Neja Kovač, Urška Lazar in Jure Močnik - Berljavac

Mentorica: Eneja Baloh

Povzetek:

Voda je vir življenja in ravno to življenje jo velikokrat uničuje. Slovenija je država z velikim številom vodotokov in veliko povirji, saj na naše ozemlje pade zadostna količina padavin. V Slovenski Istri so vodotoki v preteklosti pomembno vplivali na življenje, poselitev in dejavnosti ljudi. Danes so ti velikokrat pozabljeni in zanemarjeni. Potok fazan, ki teče skozi naselje Lucija je krajanom bolj v napoto kot ponos. V raziskovalni nalogi je predstavljen potok Fazan tako iz geografskega kot iz okoljevarstvenega gledišča. Ponujene so možnosti, kako med krajani podkrepiti in ozavestiti pomen potoka in doseči, da bi bil le-ta bolj spoštovan in s tem tudi manj onesnažen.

2. Srednje šole

2. 1. Področje: interdisciplinarna področja

Srednja šola: Šolski center Srečka Kosovela, Sežana

Naslov: Ali se stališča različno starih ter vernih in nevernih mladostnikov razlikujejo?

Avtorja: Amadeja Poles in David Sluga

Mentorica: Alenka Kompare

Povzetek:

V šolskem letu 2009/2010 smo izvedli na šoli raziskovalno nalogo o razlikah v stališčih različno starih ter vernih in nevernih mladostnikov. Zanimalo nas je, ali in kako starost in vera vplivata na stališča dijakov do spolnosti, drog, smrti in nekaterih drugih aktualnih tem, npr. do možnosti, da bi homoseksualci posvojili otroka, do nošenja šolskih uniform ipd.

Za ugotavljanje stališč smo izdelali anketni vprašalnik. Proučevanci pa so morali oceniti, koliko se s posamezno trditvijo strinjajo. V vzorec smo zajeli 50 dijakov Šolskega centra Srečka Kosovela Sežana, 31 deklet in 19 fantov.

V raziskavi smo preverjali dve hipotezi:

1. Verni dijaki imajo različna stališča do nevernih: bolj negativen odnos imajo do spolnosti, splava, evtanazije, drog in bolj zagovarjajo tradicionalno družino.
2. Stališča dijakov 1. in 4. letnikov se razlikujejo: dijaki 1. letnikov imajo bolj tradicionalna stališča, dijaki 4. letnikov pa so bolj liberalni.

Prvo hipotezo so rezultati raziskave potrdili. Verni dijaki so na primer bolj kot neverni prepričani, da spolni odnosi pred poroko niso zaželeni. Splava ne odobravajo, razen v izjemnih okoliščinah in kot izhod v sili. V večji meri kot neverni so tudi proti legalizaciji marihuane. Kot smo pričakovali, verni mladostniki bolj zagovarjajo tradicionalno družino kot edino pravo obliko družine in bolj nasprotujejo možnosti, da bi homoseksualni pari lahko posvojili otroke. V omenjenih stališčih razlike med vernimi in nevernimi praviloma niso velike, pojasnjujemo pa jih s stališči katoliške cerkve, ki jih verniki vsaj do določene mere sprejemajo (npr. življenje je sveto – dano od Boga, zato je splav prepovedan).

Rezultati druge hipoteze ne potrjujejo enoglasno, zato smo jo ovrgli. Splošna ugotovitev je, da imajo dijaki 1. in 4. letnikov zelo podobna stališča, nekateri rezultati pa kažejo, da so stališča dijakov 4. letnikov bolj oblikovana. Če bi imeli dijaki 4. letnikov bolj liberalna stališča, bi imeli bolj pozitiven odnos do evtanazije (kar je raziskava potrdila), legalizacije marihuane (med 1. in 4. letniki je bila razlika zelo majhna) in možnosti posvojitve otrok za homoseksualne pare (kar je raziskava ovrgla). Ugotavljamo torej, da starost proučevancev ne vpliva bistveno na stališča, ampak se ta oblikujejo bolj pod vplivom drugih dejavnikov.

2. 2. Področje: ekonomija in turizem

Srednja šola: Šolski center Srečka Kosovela, Sežana

Naslov: Potrošnikova pravica

Avtorice: Antonija Turk, Kristina Magajna in Dragana Bijelić

Mentorici: Patricija Kastelic Volf in Mojca Železnik Buda

Povzetek:

Raziskovalna naloga z naslovom Potrošnikova pravica je s področja ekonomije. V nalogi je izpostavljena problematika poznavanja potrošnikove pravice. Poznavanje naših potrošnikovih pravic v Sloveniji je zelo slabo. Ravno zaradi tega so bile zastavljene tri osnovne hipoteze, ki naj bi bile potrjene ali zavržene. Osnovne hipoteze so bile, da smo potrošniki v povprečju slabo seznanjeni z našimi pravicami, da izobrazbena struktura potrošnikov vpliva na poznavanje Zakona o varstvu potrošnikov ter da se trgovci bojijo konkurence, zato ugodijo pritožbam kupcev. Poleg postavitve treh osnovnih hipotez, se je v nalogi želelo raziskati, kje se lahko potrošniki pritožijo v primeru kršitve njihovih pravic, ali dovolj dobro poznajo svoje pravice, kaj jih najbolj moti pri trgovcih, ali po njihovem mnenju potrošnika zakonodaja dovolj ščiti, kako se trgovci odzivajo na morebitne pritožbe potrošnikov in ali so trgovci dolžni zamenjati pokvarjeno blago. Z izvedeno raziskavo so bile vse tri hipoteze potrjene, saj bilo ugotovljeno, da so potrošniki slabo seznanjeni s svojimi pravicami, da izobrazba zelo vpliva na poznavanje potrošnikovih pravic in da trgovci ugodijo željam potrošnikov, saj se bojijo konkurence. Med pisanjem raziskovalne naloge se je izvedelo veliko o potrošnikovih pravicah, saj se je poleg prebiranja strokovne literature spoznalo mnenja različnih strokovnjakov in trgovcev na tem področju.

Srednja šola: Šolski center Srečka Kosovela, Sežana

Naslov: Sponzorstvo v slovenskem športu

Avtorji: Jure Čehovin, Tadej Gombač in Tadej Bizjak

Mentorici: Mojca Železnik Buda in Patricija Kastelic Volf

Povzetek:

Raziskovalna naloga Sponzorstvo v slovenskem športu je s področja ekonomije. V nalogi je bil izpostavljen predvsem problem količine denarnih sredstev v športu. Potrdilo se je, da je količina denarja v sponzorstvu pomembna pri uspehu domačih športnikov.

V raziskovalni nalogi je bil postavljen osnovni problem, ki je hkrati hipoteza: sredstev za sponzorstvo je v času recesije manj.

Intervjuji z ljudmi, ki so se in se še ukvarjajo s sponzorstvom, se je potrdilo, da so sredstva zmanjšala v času recesije. Z anketami s podjetji, je bilo potrjeno, da bodo

slovenska podjetja v prihodnosti sponzorirali samo uspešne klube in posameznike, tiste, ki bodo tudi v prihodnosti nizali uspešne rezultate. Drugi športi, ki ne dosegajo vidnejših uspehov v evropskem in svetovnem merilu, bodo prisiljeni k amaterizmu. Med pripravo raziskovalne naloge je bilo pridobljeno veliko novega znanja o sponzorstvu nasploh in posebej v slovenskem športu.

Srednja šola: Srednja ekonomsko-poslovna šola, Koper

Naslov: Kakav in pravična trgovina

Avtorice: Ana Ilić, Erika Mahnič in Remy Lojo Petrovčič

Mentorica: Doris Pohlen Gobbo

Povzetek:

Kakavova zrna so bila nekoč plačilno sredstvo. V današnjem času je čokolada pogosto del naše prehrane. Preko spoznavanja zgodovine, gojenja in predelave kakava smo se dotaknili tudi pravične trgovine, ki favorizira razvoj lokalne proizvodnje.

2. 3. Področje: sociologija

Srednja šola: Srednja ekonomsko – poslovna šola, Koper

Naslov: Trgovanje z belim blagom

Avtorica: Ena Vražalić

Mentorici: Slavica Pribac in Verka Isovška

Povzetek:

Avtorica se v raziskovalni nalogi ukvarja s problemom trgovanja z ljudmi in ozaveščenostjo mladih o nevarnostih tega pojava. V teoretičnem delu poda eno izmed opredelitev trgovine z ljudmi, prikaže razširjenost tega pojava v svetu, Evropi in v Sloveniji, pojasni njegove vzroke in predstavi delovanje društva Ključ – Centra za boj proti trgovini z ljudmi. Avtorica je izvedla anketo, v katero je zajela 40 dijakov in dijakinj SEPS Koper. Rezultati raziskave so pokazali, da večina učencev ve, kaj je trgovina z belim blagom in da je ta pojav prisoten tudi pri nas. Podatki so tudi pokazali, da se mladi zavedajo, da lahko vsakdo postane žrtev te trgovine. Glavni vzrok za razširjenost tega pojava pa je po njihovem mnenju treba iskati v velikih zaslužkih trgovcev z ljudmi. Po mnenju večine dijakov in dijakinj bi lahko ta pojav izkoreninili ali vsaj omejili predvsem z represivnimi ukrepi, torej s strožjim kaznovanjem.

Srednja šola: Šolski center Srečka Kosovela, Sežana

Naslov: Facebook med mladimi

Avtorice: Anka Gašperšič, Sanja Milaković in Ilinka Stojmenova

Mentorici: Patricija Kastelic Volf in Mojca Železnik Buda

Povzetek:

Raziskovalna naloga **Facebook med mladimi** je s področja sociologije. V nalogi je izpostavljen predvsem problem nezavedanja mladih glede pasti, na Facebooku. Zaradi dejstva, da Facebook postaja glavno sredstvo komuniciranja med mladimi in da mladi postajajo vedno bolj odvisni od spletnih strani, kot je Facebook, je v nalogi podrobneje raziskan problem pretirane uporabe Facebooka med mladimi.

V nalogi je izpostavljen osnovni problem, ki je hkrati hipoteza, da se mladi dandanes ne zavedamo, kakšne pasti prinaša Facebook, in da med zaupanjem dijakov v Facebook ter količino objavljenih podatkov obstaja povezava.

Z intervjuji z ljudmi, ki poznajo Facebook ter ga tudi uporabljajo, in raziskavo trga, ki je bila opravljena z dijaki ŠC Srečka Kosovela Sežana, je bila ugotovljena nizka samopodoba mladih, ki se ne zavedajo, kakšne pasti jim postavlja Facebook. Z opazovanjem in anketo je bila potrjena vedno večja odvisnost mladih od Facebooka. Med pripravo raziskovalne naloge so bile pridobljena nova znanja, ki so avtorice tudi presenetila.

Srednja šola: Srednja ekonomsko – poslovna šola, Koper

Naslov: Posvojitve otrok

Avtorica: Amela Toromanović

Mentorici: Slavica Pribac in Nataša Jerman

Povzetek:

Avtorica se v raziskovalni nalogi ukvarja s problemom posvojitve otrok. V teoretičnem delu naloge pojasnjuje pravno ureditev posvojitve v Sloveniji in obravnava probleme, ki se pojavljajo v postopkih posvojitve. V nadaljevanju izvede intervju z direktorico CSD Koper, da bi pridobila podatke o posvojitvah v občini Koper. Izvedla pa je tudi anketo, v katero je zajela petdeset dijakov in dijakinj SEPS Koper. Rezultati raziskave so pokazali, da so »zvezdniške« posvojitve za mlade moralna dejanja, da učenci ne obsojajo mater, ki dajo svojega otroka v posvojitve, da nasprotujejo posvojitvam otrok s strani istospolnih parov, vendar vseeno menijo, da je bolje, če otrok živi v istospolni družini kot v neurejeni družini in da bi vzgoja otroka v istospolni družini vplivala na njegovo spolno usmerjenost. Rezultati so potrdili večino hipotez.

2. 4. Področje: psihologija in pedagogika

Srednja šola: Šolski center Srečka Kosovela, Sežana

Naslov: Vpliv medijev na življenje

Avtorji: Alja Brezec, Tevž Kapelj in Tjaša Pangerc

Mentorici: Mojca Železnik Buda in Patricija Kastelic Volf

Povzetek:

Za temo naše raziskovalne naloge smo se odločili, ker smo želeli raziskovati, koliko in kako mediji vplivajo na ljudi, njihovo življenje, razmišljanje ter obnašanje. Zdi se nam, da imajo mediji prevelik vpliv na naše življenje, a se tega ne zavedamo.

Z mediji se srečujemo vsak dan in vsak dan nam vsiljujejo svoje mnenje o določenih stvareh. Večkrat kot mediji ponovijo laž, večkrat jo ljudje slišijo in ji verjamejo.

Tema se nam zdi aktualna, ker imajo mediji zelo velik vpliv na razmišljanje ljudi. V zadnjih letih je vedno več ljudi odvisnih od televizije in interneta, zaradi tega se tudi veliko omenja vpliv medijev. Odvisnost od interneta je vedno bolj prisotna med mladimi. Mladi večino časa preživijo pred računalnikom in televizijo, zato nimajo časa za učenje in druge pomembnejše stvari.

Srednja šola: Šolski center Srečka Kosovela, Sežana

Naslov: Igralnice in njihov vpliv na ljudi

Avtorji: Jan Ilievski, Arfit Adžiovski in Blaž Čehovin

Mentorici: Mojca Železnik Buda in Patricija Kastelic Volf

Povzetek:

Glavni cilj raziskovalne naloge je bil raziskati, kako igralnice oz. igralništvo vpliva na ljudi, predvsem s psihološkega stališča, torej odvisnost igralca od iger na srečo. V intervjuju, je mogoče najti nekaj zanimivih odgovorov na temo zasvojenosti od iger na srečo. Ugotovljeno je bilo, da točno število odvisnikov od iger na srečo ni znano, vendar pa se to število iz leta v leto povečuje. Več odvisnikov je moškega spola, čeprav se tudi pri ženskah kaže vse pogostejše soočanje s težavami zaradi zasvojenosti.

Prav tako ni bila zanemarjena ekonomska plat raziskovalne naloge, saj je bilo ugotovljeno, koliko posameznik povprečno zapravi z vsakim obiskom igralnice in kakšno je mnenje obiskovalcev igralnic glede vpliva recesije na igralnice v Sloveniji. Rezultati so pokazali, da se v igralnicah večinoma zapravi manjša vsota denarja, tja do 100 €. Le redko se zapravi nad 500 €. Med obiskovalci igralnic se je pokazalo nestrinjanje z vplivom recesije na igralništvo v Sloveniji.

V nalogi je bila podrobneje predstavljena zgodovina igralništva na Slovenskem. Opisano je tudi, kaj je igralništvo in katere igre na srečo poznamo.

Z raziskavo so bili ugotovljeni razlogi, zakaj ljudje največkrat zahajajo v igralnice. Pokazalo se je, da se v igralnice zahaja zaradi zabave ali pa zaslužka, ki ga lahko

prinesejo igre na srečo. Najpopularnejše igre v igralnicah so igre, ki so ponujene na različnih igralnih avtomatih, veliko se igra tudi ruleta in poker.

Rezultati raziskave, narejene z anketo so bili prikazani z grafikoni in s kratko razlago. Na koncu so bile dane hipoteze potrjene oz. zavrnjene.

Srednja šola: Šolski center Srečka Kosovela, Sežana

Naslov: Pozornost: od katerih dejavnikov je odvisno, kaj bomo opazili in kaj ne

Avtor: Jakov Kavčič

Mentorica: Alenka Kompare

Povzetek:

V šolskem letu 2010/2011 sem na Šolskem centru Srečka Kosovela Sežana izvedel raziskovalno nalogo na temo pozornosti in t.i. slepote za spremembe. Zanimalo me je, ali ljudje opazijo nepričakovan dražljaj, medtem ko so pozorni na nekaj drugega, in kateri dejavniki vplivajo na našo zmožnost opaziti nepričakovan dražljaj.

Za izvedbo te raziskave sem posnel dva videoposnetka, povezana s temo raziskave. En ali drug videoposnetek smo predvajali več skupinam ljudi in ugotavljal, ali so zaznali nepričakovan dražljaj ali ne. V vzorec smo zajeli 119 ljudi (50 moških in 69 žensk).

Hipoteze, ki so bile v raziskavi preverjane, so:

1. Večina (več kot 50 %) udeležencev raziskave, ki bodo usmerili pozornost na štetje podaj med igralci košarke, posameznika, ki se sprehodi med igralci, ne bodo zaznali.
2. Tudi ko smo osredotočeni na nekaj drugega, določeni dražljaji prej pritegnejo pozornost. Udeleženci bodo pogosteje opazili punco v barvnih oblekah (t.i. turistko) kot fanta oblečenega v črno trenirko.
3. Med spoloma ne obstajajo razlike v pozornosti oz. zaznavni slepoti.

Prvo hipotezo so rezultati raziskave potrdili, saj je le 19 udeležencev zaznalo nepričakovan dražljaj. Človek, ki je pozoren na nekaj, v našem primeru na štetje podaj med igralci košarke, večinoma ne opazi novih in nepričakovanih dražljajev, v našem primeru osebe, ki se sprehaja med igralci košarke.

Tudi drugo hipotezo so rezultati potrdili. Udeleženci so bolj opazili punco v barvnih oblekah (turistko), in to 39% ljudi, kot fanta v temnih oblačilih, ki ga je opazilo le 9% udeležencev raziskave. Iz tega lahko sklepamo, da imajo oblika, intenzivnost in kontrast med dražljajem (oseba, ki hodi med igralci) in ozadjem (igralci) zelo velik vpliv na to, ali bomo dražljaj zaznali ali ne.

Tretjo hipotezo lahko na podlagi rezultatov zavrnemo, čeprav so razlike med spoloma majhne. Zanimivo je, da je turistko opazilo 15 % več moških kot žensk, na drugem videoposnetku pa so fanta v trenirki opazile samo ženske.

Srednja šola: Šolski center Srečka Kosovela, Sežana
Naslov: **Stališča Kraševcev o Krasu in njihovi stereotipi**
Avtorice: Petra Mislej, Enia Jejčič in Laura Gulič
Mentorica: Alenka Kompare

Povzetek:

V raziskovalni nalogi smo proučevale stališča ljudi, ki živijo na Krasu, do Krasa ter stereotipe, ki jih imajo Kraševci o različnih skupinah - o Kraševcih nasploh, Italijanih in Ljubljancih. V teoretičnem uvodu smo predstavile nekaj splošnih spoznanj o stališčih in stereotipih - kako se oblikujejo, kako jih je mogoče spreminjati, kakšen je njihov pomen za posameznika, njihove vrste itd. Poiskale in povzele smo tudi nekaj zgodbic, opisov in šal na račun Kraševcev.

Anketni vprašalnik, ki je bila sestavljena iz več tipov vprašanj, smo izvedle na družboslovnem taboru maja 2010. V anketo smo zajele prebivalce kraške vasi Pliskovica. Skupno število proučevancev, zajetih v raziskavo, je bilo 31, od tega 21 žensk in 10 moških.

Postavile smo dve hipotezi:

1. Večina proučevancev ima pozitivna stališča do Krasa in ohranjanja njegove naravne in kulturne dediščine.
2. Proučevanci imajo oblikovan bolj pozitiven stereotip o Kraševcih kot o Ljubljancih in Italijanih.

Rezultati raziskave so prvo postavljeno hipotezo potrdili. Proučevanci se najbolj zavzemajo za ohranjanje kulturne in naravne dediščine Krasa. Stališča, s katerimi so se zelo strinjali, so še: da je Kras krasen, da je turizem pomemben element pri razvoju Krasa, ter da je dobro, da so deli kraške pokrajine (npr. Park Škocjanske jame) zavarovani kot naravni spomenik.

Tudi druga hipoteza je bila potrjena. Proučevanci so Kraševce ocenili kot delavne, trdožive in zadržane. Ljubljance in Italijane pa kot vsiljive, lene in mehkužne. Kraševci sebe ocenjujejo pozitivno, kar se sklada z ugotovitvami psihologov, da skupini, ki ji pripadamo, navadno pripisujemo pozitivne lastnosti (avtostereotip). Italijanom in Ljubljancem pa so pripisali negativne lastnosti, kar je zopet značilno za heterostereotip – pripisovanje negativnih značilnosti drugim skupinam. To negativno mnenja o Ljubljancih in Italijanih lahko pojasnimo tudi z občutkom ogoženosti pred dominacijo drugih narodov, ki je delno zgodovinsko pogojen.

2. 5. Področje: slovenski jezik in književnost

Srednja šola: Gimnazija Koper
Naslov: **Raba Facebooka z vidika dvosmernega sporazumevanja**
Avtorji: Jan Martin Jamnik, Danijela Jelisavac in Anja Pavlovič
Mentor: Alen Mesarič

Povzetek:

Ob ustvarjanju pričujoče raziskovalne naloge smo razmišljali o rabi Facebooka z vidika dvosmernega sporazumevanja in ugotavljali, kateri je osrednji razlog za njegovo množično priljubljenost. Postavili smo hipotezo in se je lotili preverjati. Naša hipoteza je temeljila na domnevi, da je Facebook poleg preproste uporabe množično priljubljen ravno zaradi možnosti dvosmernega sporazumevanja svojih uporabnikov. Prav Facebook nam omogoča, da vzpostavljamo in ohranjamo stik z drugimi ljudmi preko dopisovanja po klepetu, zasebnih sporočilih, z objavo slik, komentarjev itd. V raziskovalni nalogi smo podrobneje predstavili Facebook in opredelili dvosmerno sporazumevanje. Na podlagi hipoteze smo pripravili anketo in anketirali dijake 1. letnika dveh koprskih srednjih šol. Analiza anket koprskih gimnazijcev je potrdila, da je bila naša hipoteza pravilno zastavljena. Facebook omogoča dijakom hitro in enostavno vzpostavlanje in ohranjanje socialnih stikov, tj. zadovoljevanje potrebe po pripadnosti, druženju in zabavi.

2. 6. Področje: ekologija z varstvom okolja

Srednja šola: Šolski center Srečka Kosovela, Sežana

Naslov: **Energijsko varčna hiša**

Avtor: Janez Penko

Mentorici: Patricija Kastelic Volf in Mojca Železnik Buda

Povzetek:

Raziskovalna naloga Energijsko varčne hiše je s področja ekologije. V nalogi je bil izpostavljen predvsem problem podražitev kuriv. Z gradnjo energijsko varčnih hiš bi se lahko veliko prihranilo ter pripomoglo k čistejšemu okolju. V nadaljevanju je bilo izpostavljeno tudi to, da se ljudje vse premalo odločajo za takšne gradnje, ki na prvi pogled izgledajo dražje, čeprav se zaradi nenehnih podražitev kuriv takšna gradnja izplača. Anketa, ki je bila opravljena z naključnimi mimoidočimi, dokazuje, da ljudje premalo poznajo takšne vrste hiš, kar se tudi odraža v novodobnih gradnjah. Svoje ugotovitve bom posredoval pristojnim agencijam, ki naj bi skrbele za ozaveščanje ljudi o energijsko manj potratnih hišah.

Srednja šola: Srednja ekonomsko – poslovna šola, Koper

Naslov: **Smeško zamaško 2**

Avtorici: Adisa Adrović in Mirela Fatkić

Mentorici: Tanja Skok in Tatjana Štrancar

Povzetek:

Smeško zamaško 2 je humanitarna akcija v kateri skušamo pomagati invalidnim osebam ter osebam v stiski z zbiranjem plastičnih zamaškov. S tem bi prispevali k

manjšanju onesnaževanja okolja, saj lahko plastiko recikliramo in ponovno uporabimo. V Sloveniji poteka kar nekaj podobnih akcij. Tudi podjetji, ki predelujejo plastične zamaške ter drugo plastično embalažo je nekaj. V prihodnosti bi se lahko na več načinov potrudili ter združili humanitarno in ekološko stran takih akcij.

Akcijo sva po treh letih razširili, po vseh koprskih šolah in vrtcih ter gasilskih brigadah. Na našo pobudo se je v čim krajšem času zbrala zadostna količina zamaškov za pomoč potrebnim.

2. 7. Področje: zgodovina in umetnostna zgodovina

Srednja šola: Šolski center Srečka Kosovela, Sežana

Naslov: Življenje s Titom in po njem

Avtorji: Aleksandar Stjepanović, Nejc Fajdiga in Luka Stevanovski

Mentorici: Patricija Kastelic Volf in Mojca Železnik Buda

Povzetek:

Raziskovalna naloga Življenje pod Josipom Brozom Titom je s področja zgodovine. S to nalogo se je želelo prikazati življenje in življenjski standard ljudi pod Titovim vodstvom in pod vodstvom sedanje vlade.

Z anketo se je primerjalo odnos ljudi do sedanje vlade in do vlade v času Titovega življenja.

S primarno raziskavo so bile potrjene naše domneve, da je bil Tito znana osebnost, saj ga poznajo tako mladi kot starejši, kar je razvidno iz anket in intervjujev. Z intervjuji in z anketami se je pokazalo, da je bilo po mnenju ljudi življenje v času Tita lepše in manj stresno, večina ga ni dojemala za diktatorja,

Zanimivo pa je zelo slabo mnenje intervjuvancev in anketirancev o današnji oblasti.

Tekmovanje so podprli:

- Mestna občina Koper;
- Občina Piran;
- Občina Izola;
- UP Fakulteta za management Koper.